

Nieuwsbrief Vereniging PBC's

nr. 9, jaargang 2, december 2002

Redactie: Wim Keizer, tel. 023 – 5546387, e-mail wkeizer@probiblio.nl

---

Van de redactie

Bibliotheekvernieuwing gaat niet vanzelf. In dit nummer aandacht voor wat sombere berichten uit Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant. Maar na elk dal, komt er ook weer een top!

Ondertussen blijft de vraag: wat is beter, eerst praten (en elkaar in de haren vliegen) over structuren en dan de inhoud aan bod laten komen of eerst inhoudelijk pragmatisch gaan samenwerken en dan maar eens bekijken welke structuren daar het beste bij passen?

Verder aandacht voor een brede conferentie in Zuid-Holland en vier SOOB-projecten (Noord-Holland).

Tot slot de stand van zaken rond de inventarisatie van discussiepunten die de leden van de VPBC zien rondom Bibliotheek.nl.

Wim Keizer
vrijdag 13 december 2002

PBC Utrecht heft twee afdelingen op

De PBC Utrecht heeft besloten haar afdelingen Specifieke dienstverlening (SDV) en Media op te heffen. In een brief aan de Vereniging PBC's d.d. 3 december 2002 zegt directeur a.i. Leo den Drijver dat opheffen van deze afdelingen noodzakelijk is om een sluitende exploitatie te krijgen en om blijvend te kunnen verbeteren.

Hierbij de volledige tekst van de brief:

“Graag breng ik u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen bij onze PBC.

Zoals u bekend, is medio 2002 een veranderoperatie op gang gekomen om de positie van de PBC Utrecht en haar dienstverlening aan de aangesloten bibliotheken te verbeteren. Onze PBC moet

van ver komen. De Provinciale Staten heeft in zijn vergadering van 7 oktober extra gelden vrijgemaakt om die verbeteringen te faciliteren. Op onderdelen hebben zich al verbeteringen ingezet.

Bij de voorbereiding van de begroting 2003 hebben wij echter ook geconstateerd dat de historisch bepaalde dienstverlening van onze PBC niet betaald kan worden uit de subsidies en de tarieven van dienstverlening. Andere maatregelen zijn nodig om een sluitende exploitatie te krijgen en om blijvend te kunnen verbeteren.

Het begrotingstekort wordt onder meer veroorzaakt, omdat de PBC een aantal voorzieningen moet treffen om een verdere verbetering van de bedrijfsvoering in 2003 mogelijk te maken. Een aantal afdelingen moet worden versterkt om de dienstverlening blijvend te verzekeren na het vertrek van de tijdelijke managers en om de achtergebleven dienstverlening te kunnen verbeteren. Omdat wij binnen de begrotingsafspraken met de provincie moeten blijven, kunnen wij niet anders dan schrappen in onze grootste kostenpost: het personeel. Dat heeft gevolgen voor de omvang van ons dienstenpakket.

In overleg met de Raad van Toezicht van de PBC hebben wij besloten per 1 januari 2003 de afdelingen SDV (specifieke dienstverlening) en Media op te heffen. De betreffende medewerkers worden per die datum boventallig. Op hen is het Sociaal Plan van toepassing dat ik donderdag 28 november 2002 met de Vakbonden ben overeengekomen.

De Besturen van de aangesloten bibliotheken en de bibliotheekhoofden hebben mij laten weten, dat van onze PBC snel duidelijkheid wordt verwacht over de dienstverlening die in 2003 wordt geleverd en - vooral - welke dienstverlening bij de PBC zal worden geschrapt. Omdat wij, gelet op dat uitdrukkelijk verzoek om duidelijkheid, onze bibliotheken niet langer in onzekerheid kunnen laten, hebben wij de hierboven

genoemde beslissing genomen. Daarbij is het volgende overwogen.

Wij leveren nu diensten op 7 terreinen: SDV/Media, directievoering, financiën, automatisering, personeel & organisatie, vervoer, en de bibliobus. Omdat ons functioneren zo kritisch is door gebrek aan capaciteit, is het geen oplossing om her en der formatieplaatsen weg te strepen. Dan worden alle afdelingen zwakker en dat heeft een negatief effect op de totale dienstverlening. Na zorgvuldige afweging hebben wij, mede gelet op de toekomstige positie van de PBC bij de vorming van een netwerk van samenwerkende basisbibliotheken, voorrang gegeven aan het versterken van de meer facilitair gerichte diensten van de PBC en de ondersteuning van de kleine(re) bibliotheken in hun bedrijfsvoering (korthedshalve: de directievoering). De taken van SDV en Media passen daar minder in.

Het afbouwen van de taken van SDV en Media zal zorgvuldig gebeuren, waarbij wij ook in overleg met de hoofden van de aangesloten bibliotheken naar alternatieven zullen zoeken. Wij treden daarover met de hoofden in overleg. In ieder geval laten we niet per 1 januari alle SDV- en Media-diensten zo maar uit ons handen vallen. Zoals gezegd: de afbouw zal zorgvuldig en in overleg plaatsvinden.

Mede namens alle medewerkers van onze PBC spreek ik het vertrouwen uit dat een betere dienstverlening aan de (aangesloten) bibliotheken zich in 2003 zal voortzetten”.

Nog geen draagvlak voor Gelders Bibliotheek Netwerk

Er is bij besturen van Gelderse bibliotheken nog geen voldoende draagvlak voor de in de door het Overleg Gelderse Openbare Bibliotheken (OGOB) vastgestelde notitie “Gelders Bibliotheek Netwerk” (zie voor korte inhoud hiervan Nieuwsbrief nr. 5 van augustus 2002). Dat blijkt uit een door Biblioservice Gelderland gezonden communiqué d.d. 4 december 2002. In het communiqué houdt de directie van Biblioservice de moed er nog in.

Hierbij de volledige tekst:

“Tijdens de OGOB-vergadering van maandag 25 november jl. hebben de voorzitter van Biblioservice Gelderland en de voorzitters van de zelfstandige bibliotheken overeenstemming bereikt over de te volgen weg naar realisatie van het Gelderse netwerk van bibliotheken toe. Alle partijen verklaarden zich bereid om de voorliggende notitie *Gelders Bibliotheek Netwerk* als uitgangspunt voor verdere besprekingen te aanvaarden.

Voorzitter Oege Feitsma van Biblioservice Gelderland maakt ter vergadering kenbaar zich door de bestuurders van de aangesloten bibliotheken niet gemandateerd te voelen om in te kunnen stemmen met genoemde notitie van het OGOB. De reacties op de notitie die door de bestuurders van zowel bij Biblioservice Gelderland aangesloten als de zelfstandige bibliotheken waren ingediend waren van dien aard, dat een verdere uitwerking op meerdere onderdelen van groot belang is om de betrokken partijen te kunnen verenigen. Uit de diverse reacties bleek nog onvoldoende draagkracht voor de in de notitie geschreven structuur. Zij vormden dan ook de aanleiding om dit standpunt in te nemen.

Het bestuur van Biblioservice Gelderland heeft niet de intentie om het traject dat het OGOB volgt te verstoren. Het is echter in het belang van de organisatie dat op korte termijn de inrichting van het Servicebedrijf ter hand wordt genomen en een op deze organisatie toegesneden bestuursstructuur wordt ontwikkeld. De inrichting van een provinciaal Kenniscentrum, zoals wordt voorgesteld in de notitie, staat daarbij niet ter discussie. Dit proces zal, parallel aan de inrichting van het Servicebedrijf, het geplande traject doorlopen.

Bestuur en directie van Biblioservice Gelderland verwachten dat deze keuze voor de korte termijn een positieve invloed zal hebben op de vorming van het netwerk. Door de prioriteit bij de inrichting van het Servicebedrijf te leggen, zal binnen afzienbare tijd duidelijkheid worden geboden over de relatiestructuur die binnen het netwerk moet worden geformaliseerd en zal de positie van de afzonderlijke partijen sneller helder worden.

Voor informatie omtrent dit communiqué kunt u zich wenden tot Annemarie Kuipers-Bakker, algemeen directeur van

Biblioservice Gelderland of Gerie ten Cate,
adjunct-directeur van Biblioservice
Gelderland.

Telefoon: 026 - 38 60 911

E-mail: annemarie.kuipers@biblioservice.nl

Willem Huberts

Volgens Willem Huberts, directeur OB Nijmegen en voorzitter van de Projectgroep Netwerkvorming II, die de notitie voorbereidde, is de positieve toon van het communiqué van Biblioservice misplaatst. Hij zegt dat Biblioservice een jaar geleden al een netwerk-notitie heeft afgewezen en dat dit scenario zich nu herhaalt, nadat een tweede projectgroep (waarvan hij voorzitter was en Gerie ten Cate lid) de notitie "Gelders Bibliotheek Netwerk" heeft voorbereid. Die notitie was in juli aanvaard door het OGOB. Volgens Huberts is de nu ontstane situatie een te smalle basis voor verdere samenwerking. Hij vindt dat het OGOB zich nu moet beraden over de ontstane situatie en eventueel een vervolgtraject moet definiëren.

Gerie ten Cate

Gerie ten Cate zegt als commentaar op de visie van Huberts dat, zoals het communiqué van Biblioservice meldt, niet alleen bestuurders van "aangesloten bibliotheken" (die allemaal vertegenwoordigd zijn in het bestuur van Biblioservice) moeite hebben met de notitie, maar ook bestuurders van een aantal zelfstandige bibliotheken.

De directie van Biblioservice wil gewoon verder werken aan de inrichting van het Servicebedrijf en van een Kenniscentrum, zonder dat de notitie geformaliseerd is. Volgens hem is dat een betere weg dan te blijven aandringen op formeel vaststellen van de notitie.

Brabantse Statencommissie stuurt gedeputeerde terug

De Noord-Brabantse Statencommissie Cultuur, Onderwijs en Stedelijke Vernieuwing, heeft gedeputeerde R.H. Augusteijn teruggestuurd met de notitie van de Brabantse Stuurgroep Herstructurering (zie voor de globale inhoud hiervan de Nieuwsbrief van november).

PBC-directeur Theo de Koning zegt dat er veel lof was voor de notitie, de notitie ook niet is afgewezen, maar dat er nog onvoldoende draagvlak is. Er is vanuit een aantal bibliotheken gelobbyd naar de Statenleden om de notitie (nog) niet te aanvaarden.

Theo zegt dat het probleem vooral is dat de beoogde substitutie van subsidiegelden voor directievoering betekent dat andere producten en diensten meer subsidie moeten ontvangen, maar dan ook wel afgenomen moeten worden. Dit eist afspraken over netwerktaken en over de taakverdeling tussen basisbibliotheken, het Bibliotheeknetwerk Brabant en het Facilitair Bedrijf. Een klein aantal bibliotheken heeft daar echter moeite mee.

Hans Veen

Hans Veen, directeur van de OB Eindhoven (en commissaris bij ProBiblio), vindt dat de Stuurgroep te weinig heeft gekeken of er wel voldoende draagvlak voor de plannen is. Hij wijt de problemen ook aan het feit dat er z.i. te veel naar de structuur gekeken wordt en te weinig naar de inhoud.

In het volgende nummer kom ik, mede aan de hand van de officiële stukken zoals die in de Statencommissie behandeld zijn, terug op de situatie in Brabant.

Gedeputeerde Vissers (ZH): ProBiblio is meer dan facilitair bedrijf

"De provincies Noord- en Zuid-Holland laten ProBiblio niet uitkleden tot een facilitair bedrijf. We laten ons niet in één model persen, het model van "Meijer". ProBiblio is meer dan een facilitair bedrijf. Het gaat ook om innovatie, om het kenniscentrum. ProBiblio moet misschien wel meer tweedelijns worden. En meer een organisatie van en voor alle bibliotheken, dus ook voor de grotere bibliotheken. Misschien is er ook een verbreding nodig naar andere culturele instellingen". Dat zei gedeputeerde M. Vissers op 3 december tijdens een door de provincie Zuid-Holland (met hulp van bureau BMC) georganiseerde, brede conferentie voor gemeenten, besturen en directies over het komende provinciale bibliotheekplan.

De heer Vissers meldde dat er in Zuid-Holland heel wat gebeurt: 70 van de 74 30-

min-gemeenten zijn betrokken bij plannen voor onderzoek naar samenwerking en bij die plannen zijn ook 6 30-plus-gemeenten betrokken.

Hij benadrukte dat het vooral moet gaan om inhoudelijke resultaten: de rijke bronnen van kennis goed ontsluiten, verrassende en inspirerende bibliotheekactiviteiten aanbieden. Om daar voorbeelden van te noemen was de heer M. Nelissen, directeur van de OB Oss, uitgenodigd om e.e.a. te vertellen over de ontwikkelingen die daar op cultureel gebied plaatsvinden. Nelissen ging ook in op de vorming van de basisbibliotheek Maasland, waar Oss deel van zal uitmaken.

Zeven thema's

De provincie had met hulp van bureau BMC 7 thema's benoemd waarover in groepen gepraat werd:

- De gemeente als opdrachtgever: wat betekent dat nou, bibliotheekbeleid?
- De rol van ProBiblio;
- De provincie als regisseur: welke rol mag worden verwacht van de provincie?
- Personeelsbeleid: aandacht voor de belangrijkste knelpunten in het personeelsbeleid en de positie van vrijwilligers;
- Organisatie: hoe ziet de bibliotheekorganisatie er in de toekomst uit, zowel op provinciaal, regionaal als lokaal niveau?
- ICT: hoe zal het provinciaal netwerk functioneren?
- De brede bibliotheek: een toekomst te winnen, een identiteit te verliezen?

Rapportages

Uit de rapportages van de discussies in de groepen kwam o.a. het volgende naar voren:

- De gemeenten willen meer informatie over de planontwikkeling en de inhoudelijke adviezen van de 4 werkgroepen (P&O, ICT, Netwerkvorming en Brede bibliotheek). (Overigens komt de inhoud van de drie eerste adviezen grotendeels overeen met soortgelijke adviezen die door werkgroepen met dezelfde voorzitters aan de provincie Noord-Holland zijn uitgebracht). De gemeenten willen ook helderheid over de rol van ProBiblio.
- ProBiblio heeft een belangrijke rol te vervullen in de ondersteuning van basisbibliotheken, maar moet wel goed

nagaan waar (straks) precies behoefte aan bestaat. Als ProBiblio de werkgeversrol blijft vervullen voor basisbibliotheken, moet die rol wel duidelijk gescheiden worden van de rol van aanbieder van producten en diensten. ProBiblio is al bezig met ideeën-ontwikkeling om die rolvermenging te voorkomen.

- De rol van de provincie is en blijft draagvlak in de regio's te creëren en de communicatie goed te regisseren, met name ook naar gemeenten. De provincie moet zich opstellen als een servicepunt waar men terecht kan als zaken dreigen vast te lopen. De provincie moet actief helpen bij innovatie, o.a. door te zorgen voor goede uitwisseling van (nieuwe) ideeën.
- Wat het personeelsbeleid betreft, werd meegegeven niet het werkgeverschap een breekijzer te laten zijn voor de bibliotheekvernieuwing, maar juist het sluitstuk. Meegegeven werd niet te statisch om te gaan met het advies van de werkgroep P&O waarin staat dat de ondergrens voor integraal management in een basisbibliotheek 40 tot 60 fte is. Voor een goed werkgeverschap zijn eigenlijk grotere eenheden nodig. M.a.w.: eerst werken aan vitalisering en vernieuwing, dan pas aan veranderingen in het werkgeverschap.
- Net als in Noord-Holland heeft de werkgroep netwerkvorming geadviseerd de vorming van basisbibliotheken te beginnen door eerst maar eens gewoon concreet, projectmatig samen te werken, t.a.v. nieuwe onderwerpen of onomstreden onderwerpen. Als daar dan succes mee geboekt wordt, kan er verder worden gegaan. Ook deze werkgroep vindt dat er tegen gewaakt moet worden dat er kwetsbare organisaties ontstaan.
- Wat ICT betreft is het motto: stapsgewijs zaken aanpakken, vooral aansluiten bij de behoefte. Als top-drie is benoemd: gezamenlijke digitale infrastructuur (breedband), gezamenlijke collectie en digitaal inlichtingenbureau [Al@din](#).
- Wat de brede bibliotheek betreft, was de conclusie dat in het merendeel van de gevallen beter eerst aan versteviging van de bibliotheken (vorming basisbibliotheken) kan worden gewerkt en dan aan bibliotheekverbreding (samenwerking met culturele instellingen).

De provincie zal nu verder werken aan het provinciale bibliotheekplan. Een eerste behandeling in de Statencommissie Zorg, Cultuur en Sociale Zaken staat gepland voor 8 januari 2003.

SOOB NH dient vier projectaanvragen in (waaronder Al@din)

Zoals afgesproken, heeft het db van de SOOB NH bij de provincie Noord-Holland projectplannen ingediend voor: OBIP+, Al@din, Kwaliteitszorg en Breedband. Het gaat om plannen die onder de vlag van het db zullen worden uitgevoerd. Daarmee wordt al vast een richting ingeslagen naar een nieuw netwerk waarbij kennisteams worden gevuld vanuit de (basis)bibliotheken en ProBiblio.

Er was grote haast met de projecten omdat de provincie OCenW-gelden 2001/2002 in december moet bestemmen.

Het db is uitgegaan van bekostiging uit OCenW-middelen (het niet rechtstreeks voor 30-min-bibliotheken bestemde deel) en eigen provinciale middelen. Ook gaat het db er van uit dat OB-en zelf zullen bijdragen, m.n. aan kwaliteitszorg.

Het projectplan voor Al@din is in concept gemaakt door Laurens, in overleg met de beide WSF-bibliotheken (Stadsbibliotheek Haarlem en Openbare Bibliotheek Amsterdam) en ProBiblio. Het plan gaat er van uit dat de regioservicemanager wordt gedeeld door Noord- en Zuid-Holland samen.

Voorschot

De provincie heeft laten weten dat de SOOB nog deze maand een voorschot van 85.000 euro zal ontvangen. De bestemming is hoogstwaarschijnlijk kwaliteitszorg. De provincie zal met het db overleg voeren over de ingediende voorstellen en over de haalbaarheid. Het is nog niet duidelijk hoeveel eigen geld de provincie in de vernieuwing wil steken.

De projecten kunnen natuurlijk pas ter hand worden genomen nadat de provincie positief beslist heeft. In elk geval zal zij eerst de mening peilen van de gemeenten.

Overzicht

Hierbij een overzicht van wat er gevraagd is en wat er naar de mening van de SOOB voor rekening van de bibliotheken zelf zou moeten komen.

	Subsidie		Eigen bijdrage	
	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 1	Jaar 2
OBIP+				
Licenties jaar 1	69.700	0	0	0
Implementatie	48.000	48.700	0	0
Licenties jaar 2	0	15.800	0	0
Functieprofielen	0	0	6.000	0
Opzet helpdesk	2.500	0	0	0
Totaal OBIP+	120.200	64.500	6.000	0
Al@din				
Regioservice-manager	30.000	31.000	0	0
Organisatiekosten	20.000	20.000	0	0
Prov. opvangteam	0	0	165.000	165.000
Scholing etc.: doc.	18.000	18.000	0	0
Scholing etc.: med.	0	0	41.357	41.357
Promotie	25.000	25.000	25.000	25.000
Totaal Al@din	93.000	94.000	231.357	231.357
Kwaliteitszorg				
Expertise-centrum	37.350	37.350	0	0
Medew. tevr. onderz.	10.665	0	10.665	0
Gebruikers-onderz.	54.036	0	54.036	0
Positiebepaling	0	55.458	0	55.458
Verbeterplan	0	18.486	0	18.486
Totaal kwal. zorg	102.000	111.300	64.700	73.900
Breedband				
Aansluitkosten	87.800	0	0	0
Totaal 4 projecten	403.000	269.800	302.057	305.257

Wat de eigen bijdragen van bibliotheken betreft, gaat het om het volgende:

OBIP+: een bedrag van 6.000 euro voor het maken van functieprofielen.

Al@din: de bekostiging van het provinciale opvangteam, benodigd om voor heel Noord-Holland in de startfase van Al@din de te verwachten vragen te kunnen beantwoorden. Het NBLC en Laurens gaan er van uit dat er in een later stadium regionale informatieserviceteams nodig zijn en dat alle bibliotheken daaraan bijdragen. Het opvangteam wordt gevormd uit formatie van de Stadsbibliotheek Haarlem, de OB Amsterdam en ProBiblio (elk 1 fte). Verder

zal het nog gaan om kosten van scholing en promotie.

Kwaliteitszorg: het db van de SOOB is er van uitgegaan dat de NBLC-leden door zich in december 2001 akkoord te verklaren met het desbetreffende voorstel zich er al toe gebonden hebben aan kwaliteitszorg volgens het INK-model te doen.

In de aanvraag wordt uitgegaan van: bekostiging expertisecentrum 2 jaar door provincie, bekostiging gebruikers- en medewerkerstevredenheidsonderzoek, positiebepaling en verbeterplan voor de helft provincie en de helft bibliotheken zelf. Uiteraard zal de exacte bekostiging per bibliotheek nader bekeken worden, daar met name het uitvoeren van een gebruikersonderzoek voor grotere OB-en (met meer formulieren) duurder is dan voor kleinere.

Breedband: De doelstelling van dit "project" is om de bibliotheken van Amsterdam, Haarlem, Zaanstad, Haarlemmermeer, Den Helder en Naarden-Bussum (niet deelnemend aan het systeem van ProBiblio) de mogelijkheid te bieden zonder zelf eenmalige aansluitkosten te betalen over te gaan op "breedband" (met een voor de betrokken bibliotheken vastgestelde, noodzakelijke capaciteit). Daarbij wordt er van uitgegaan dat voor de overige bibliotheken in Noord-Holland (zowel voor de eenmalige aansluitkosten als de exploitatiekosten voor een aantal jaren) gebruik kan worden gemaakt van de reserves van ProBiblio. ProBiblio heeft de provincies daarvoor toestemming gevraagd.

Bibliotheekplan Noord-Holland naar Staten

Het projectteam Bibliotheekvernieuwing van de provincie Noord-Holland heeft een tweede versie gemaakt van het concept-Bibliotheekplan. Het plan wordt 17 december door Gedeputeerde Staten vastgesteld en 15 januari in de Statencommissie Zorg, Welzijn en Cultuur behandeld. Het in de Nieuwsbrief van november beschreven netwerkmodel maakt onderdeel uit van het plan.

De SOOB heeft aangekondigd met een officiële reactie te komen. Meer daarover in het volgende nummer.

BOZH dient aanvraag voor project [Al@din](#) in

Het voorlopige db van de Stichting Bibliothekenoverleg Zuid-Holland (BOZH) heeft besloten bij de provincie Zuid-Holland een projectplan in te dienen t.b.v. startsubsidie voor [Al@din](#). Het concept-plan is in overleg met de GB Rotterdam, de DOB Den Haag en ProBiblio gemaakt door Laurens, op basis van een eerder gemaakt concept-plan voor Noord-Holland. Gevraagd is een bedrag van 217.500 euro per jaar voor een periode van twee jaar. De aanvraag wordt door de provincie ter advisering voorgelegd aan de Zuid-Hollandse Stuurgroep Bibliotheekvernieuwing, waarin gemeenten, bibliotheekbesturen en directies zitting hebben.

Discussiepunten Bibliotheek.nl

Enige tijd geleden heb ik alle leden van de VPBC gevraagd welke discussiepunten zij zien t.a.v. Bibliotheek.nl. Als een leidraad voor deze inventarisatie had ik de onderwerpen meegezonden waar het NBLC subsidie voor aanvraagt in het kader van NAP III. In het overleg met Jan-Ewout van der Putten is 9 oktober afgesproken dat het VPBC-bestuur hier een keer op terug komt. Zoals inmiddels bekend, is tijdens de [Al@din-bijeenkomst](#) op 21 november - waarvan de leden en de deelnemers inmiddels een verslag hebben ontvangen - Bibliotheek.nl slechts in die zin even ter sprake gekomen dat Ria de Herder er op gewezen heeft dat de aanpak van het NBLC anders zal moeten worden dan m.b.t. [Al@din](#) (n.l. in een vroegtijdig stadium ook de implementatie en de exploitatie betrekken bij projecten).

Hierbij de tot nu toe binnengekomen reacties over Bibliotheek.nl, van PBC Drenthe, CBD Fryslân en ProBiblio.

Hierbij tevens nog een keer de oproep ook een reactie te mailen, zodat we een zo compleet mogelijke inventarisatie hebben.

PBC Drenthe

Welke verwachtingen hebben we van bibliotheek.nl?

Van bibliotheek.nl verwachten wij dat het de landelijke site voor de Nederlandse bibliotheekwereld is. En tevens de regionale bibliotheeksites versterkt met de landelijk beschikbare functionaliteit.

Welke problemen en onduidelijkheden zien we bij NAP III?

Landelijke gebruikersregistratie en bibliotheekkaart.

Is het nu de bedoeling dat iedereen een dubbel lidnummer krijgt, één voor bibliotheek.nl en één voor het lenen in de bibliotheek? Dit lijkt geen wenselijke situatie. Het is niet reëel te verwachten dat de lenersadministratie landelijk centraal gevoerd kan worden.

Een reëlere oplossing lijkt het ons om de regionale systemen met een landelijk systeem te koppelen zodat de lidnummers landelijk oproepbaar zijn, maar in de regionale systemen worden onderhouden. Randvoorwaarde hiervoor is dat de lidnummers landelijk uniek zijn. Dit kan worden bereikt door hier landelijk afspraken over te maken.

Alle regionale bibliotheeksystemen zullen moeten worden aangepast om met deze landelijke afspraken om te kunnen gaan. Dit lijkt ons een reëlere oplossing als te werken naar één landelijke lenersadministratie of dubbele lenersnummers.

Koppelvlakken/Aquabrowser

We zien het als onmogelijk om de hele catalogus met een landelijk systeem te synchroniseren.

Reëler lijkt het ons in een landelijke catalogus (NBD) en live de actuele status van materialen uit de regionale catalogi te laten weergeven (bijvoorbeeld d.m.v. deeplinking). Met tevens de mogelijkheid om direct in de regionale catalogus te reserveren m.b.v. het landelijke unieke lenersnummer. De doelstellingen zijn eenvoudiger te bereiken door goede afspraken te maken over deeplinking.

Unieke titelbeschrijvingen zouden regelmatig gesynchroniseerd kunnen worden met de centrale catalogus zodat landelijk wel alle titelbeschrijvingen aanwezig zijn.

Aquabrowser & Databanken van derden

Hoe gaan we er mee om als we een databank van een externe organisatie in één interface willen ontsluiten met de eigen catalogus? Moet deze databank dan landelijk of regionaal met de aquabrowser gekoppeld worden? Is het hiervoor nodig om een regionaal werkende aquabrowser te hebben of kan het ook aan bibliotheek.nl gekoppeld worden.

Landelijk lenen

Mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan zien we geen problemen bij het landelijk lenen van materialen:

- een landelijk uniek lenersnummer is gerealiseerd;
- software om het logistieke proces te ondersteunen;
- de bereidheid om hier aan mee te werken ook bij andere bibliotheken aanwezig is.

Inhoudelijk zien we hierbij geen verschil tussen de materialen boeken en cd's.

CBD Fryslân

1. Landelijke registratie lijkt ons wenselijk, zo niet noodzakelijk. Kan provinciale registratie zijn met toevoeging provinciecode of zo. Wel zal het nog een hele opgave zijn om onderlinge verrekening van kosten en leengelden te regelen bij landelijk IBL.
2. Koppelvlakken: zitten wij om te springen i.v.m. met gezamenlijke ontsluiting en zoeken in meerdere databanken.
3. Om te bereiken dat bibliotheek.nl ook door de bibliotheken ervaren wordt als "hun eigen filiaal bij de mensen thuis" pleiten we sterk voor een registratie van gebruikers van bibliotheek.nl op postcode. Zodat zij ook naar de lokale overheid geteld kunnen worden als gebruiker van de lokale bibliotheek. Het wordt dan veel meer haalbaar om ook de lokale overheid te bewegen subsidie te verlenen t.b.v. deze digitale dienstverlening.

ProBiblio

Landelijke registratie en gebruikerskaart

De bedoeling is kennelijk dat er een project komt waarbij 500.000 bibliotheekleden worden ingevoerd, die een extra nummer krijgen waarmee men kan inloggen op Bibliotheek.nl.

ProBiblio kan dit project uitvoeren. We hebben al 1 miljoen leden die in principe in één database zitten. Ons systeem kent al een mogelijkheid van een pincode voor de gebruikers.

Koppelvlakken; de aquabrowser als onderdeel van het lokale bibliotheekstelsel

Dit is meer een project van het NBLC met systeemleveranciers dan met bibliotheken. Laat het NBLC wat ProBiblio betreft maar contact opnemen met Bibliomondo over de Zones en voor wat betreft de andere PBC's met de leverancier van hun systemen.

Landelijk lenen van boeken

Lijkt mooi; maar dit is precies wat het ProBiblio-systeem nu al zou kunnen, maar wat niet geoperationaliseerd is omdat dit vooral veel organisatorische afspraken vraagt. We zijn die nu aan het inventariseren voor het gebruikersoverleg in december. Jarenlange ervaring met Onderling Bibliothecair Leenverkeer (OBL), gebaseerd op collegiale normen en waarden heeft geleerd dat dit een kwetsbaar systeem is, dat volstrekt kapot zou gaan indien er door het publiek ongebreideld aangevraagd en gereserveerd kan worden.

Een landelijk systeem lijkt onhaalbaar wegens de onmogelijkheid om onderling tot sluitende afspraken te komen. Bovendien zal het heel veel geld kosten voor een mini-rendement. Het ProBiblio-systeem is al zo groot dat het voor 90% in de behoefte voorziet en al vrijwel sinds het begin (25 jaar geleden) is onderling lenen mogelijk. De overige 10% is van WSF- en hoger niveau en daar bestaat een geheel geautomatiseerd, soepel lopende NCC/IBL voor.

“Landelijk gaan” zal vooral betekenen dat de kleine bibliotheken de grote zitten te sponsoren voor een systeem met vooral glamour-uitstraling, waar mevrouw Jansen van de Leesclub niks kan aanvragen; de moeder van de dyslectische allochtone peuter niets van begrijpt en de gemiddelde scholier en student z'n neus voor optrekt omdat het te lang duurt; en wat vooral veel

geneuzel oplevert over wie het met wie mag doen en wat dan wel en voor hoeveel en hoelang.

Landelijk lenen van CD's

Gelijk uitvoeren als het kan.

Data 2003

De data voor bijeenkomsten in 2003 zijn:

- **wo. 16 april**, 's ochtends: samen met delegatie NBLC-bestuur (waarschijnlijk in La Vie, Utrecht)
- **do. 5 juni**, 's middags: bijeenkomst met de voorzitters.
- **do. 25 sep.**, 's middags: themabijeenkomst over nader te bepalen onderwerp(en).
- **do. 13 nov.** hele dag: bijeenkomst ergens op locatie (Friesland, Drenthe, Utrecht of Limburg).